

Vreugdevol geven

Een gesprek over de relatie tussen geloof, gebed en geven ligt moeilijk, ook binnen de christelijke gemeente. Arend Jan Zwart heeft er zijn werk van gemaakt om dat taboe te schenden.

Arend Jan Zwart (51), register accountant, heeft een lange staat van dienst als financieel specialist. Hij werkte twaalf jaar bij KPMG en de afgelopen zestien jaar was hij verantwoordelijk voor de financiën van de Evangelische Omroep. Daarnaast was hij op vrijwillige basis werkzaam als penningmeester van christelijke organisaties. Inmiddels heeft hij een nieuwe missie, die hij omschrijft als: 'Meer investeren in Gods koninkrijk door maximaal gebruik te maken van de belastingvoordelen die aan geven verbonden zijn.'

Zwart: "Ik adviseer mijn cliënten hoe ze verantwoord met hun geld kunnen omgaan. Dat zijn niet per se de Dago-

bert Ducks of de zeer vermogenden. Die hebben hun eigen accountants en adviseurs wel. Ik richt me op mensen die beseffen dat ze rentmeester zijn van datgene wat hun is toevertrouwd. Dat kunnen ook mensen zijn met een spaarbankboekje met enkele tienduizenden euro's. Op hun verzoek bereken ik hun jaarlijkse 'geefvermogen' en help bij het selecteren van goede doelen. Of ik adviseer bij het opstellen van een testament of bij het terugvragen van belastinggeld."

Gaat daar in de praktijk dan zoveel bij mis?

"Ik ben jarenlang betrokken geweest bij de afwikkeling van testamenten. Het is triest om te zien hoe-

Arend Jan Zwart:
Samen knokken tegen de marketing die aan je hebzucht kietelt

veel geld er soms naar de belasting wordt gebracht. Ik herinner me twee hoogbejaarde mensen. Toen de een overleed bleek dat die het vermogen had vermaakt aan de ander; die stierf nog voordat de zaak was afgewikkeld. Dan gaat er onnodig veel geld naar de belasting. Pas hoorde ik van een predikant die op huisbezoek te horen had gekregen: 'We zullen de gemeente in ons testament goed

gedenken, hoor: 'Waarom dan pas?' was zijn wedervraag. Dat vond ik een gepaste reactie."

Bruto-geld

Hoezo? Christelijke organisaties voeren toch al enkele jaren de slogan 'Weldoen door nalaten?'

"Ik stimuleer mijn cliënten om als het even kan bij leven giften te geven, niet pas via een testament. Niet

alleen omdat je dan de vreugde van het geven mag ervaren en er dan de vruchten van mag zien, maar ook omdat je van netto-geld bruto-geld kunt maken door het nog eens af te trekken van de belasting.”

Uw eenmansbedrijf wordt de luis in de pels van staatssecretaris De Jager...

“Geld besteden aan christelijke doelen vind ik altijd beter dan belasting betalen. Ook al leven we gelukkig in een land waarin de overheid goede dingen doet en ik ben blij met de huidige regering. Maar in mijn vorige functies heb ik gezien hoeveel geld er weglekt naar de belasting, doordat mensen onvoldoende inzicht hebben in de complexe financiële regelingen. Dat geld zie ik liever terechtkomen bij goede doelen. Er gaan ook uit christelijke kringen grote geldstromen naar algemene goede doelen, bijvoorbeeld de medische fondsen, die op zich prachtig werk doen. Maar ik vind het belangrijk om ook te investeren in evangelieverkondiging en diaconaat. Daar wil ik mensen toe stimuleren. Anders dan andere financiële adviseurs ben ik er niet op gericht dat het vermogen van mensen groeit; eerder vermindert hun vermogen door mijn werk. Ik richt me op het geestelijk rendement.”

Navolging

Welke leidraad hanteert u bij uw advies?

“Dat hangt af van de wensen van de cliënt. Een paar vuistregels: Concentreer je liever op een paar organisaties, dan op een hele rits. Laat niet de acceptgiro je giftenpatroon bepalen, maar je gebed. Verdiep je in de

Concentreer je liever op een paar organisaties, dan op een hele rits

activiteiten van goede doelen waar je aan geeft; leg hun nieuws- en gebedsbrieven op je nachtkastje. Dan zet je echt wat weg, zowel geestelijk als financieel.”

U kunt dit werk alleen beginnen als u zelf uitgesproken opvattingen koestert over het geefgedrag van christenen.

“Voor mij heeft ‘geven’ alles te maken met het feit dat we een gevende God hebben. God de Vader geeft zijn Zoon, Jezus geeft zichzelf, de Vader en de Zoon schenken ons de Geest; het evangelie ademt de sfeer van geven. Daarom heeft geven voor mij iets te maken met navolging. Een vriend van me richtte een stichting op onder de naam *Hilaros*; dat Griekse woord wordt gebruikt in de Bijbel, als het gaat over de blijmoedige gever. Het heeft te maken met ons woord hilariteit, vreugde, blijdschap. Je doet het met plezier. Geven geeft vreugde.”

Blinde vlek

Kunt u ook nog genieten van geld?

“Dat is inderdaad een valkuil voor me. Er moet een goede balans zijn tussen geven en genieten. ‘Ascese past niet bij een land overvloedig van melk en honing’, schrijft Richard Foster ergens. Je mag genieten, in het besef dat we zeer bevoorrecht zijn. Wij behoren tot de kleine topklaag van rijkste wereldbewoners. Het Nieuwe Testament bevat een paar scherpe

teksten over degenen die daar de ogen voor sluiten.”

U laat zich niet uit over het geven van tienden.

“Op mijn site zul je daar geen letter over vinden, omdat ik me verre wil houden van de wettische wellesnietes discussie, je moet dit en dat. Voor mij persoonlijk is het geen vraag of het geven van tienden gepast is. Als de Israëlieten al tienden gaven in de minder welvarende omstandigheden van een agrarische samenleving van een paar duizend jaar geleden, hoeveel te meer wij in onze luxe? Dat geldt temeer als je kijkt naar onze geestelijke rijkdom. Omdat zij voorafschaduwings zagen en wij Christus kennen, moet je wel hele goede argumenten hebben om minder dan de tienden te geven. Wat heb je dat je niet geschonken is?”

Een tekst uit het Nieuwe Testament die veel zegt over onze houding ten opzichte van geld is 1 Timoteüs 6: 17 en 18. ‘Draag de rijken van deze wereld op niet hoogmoedig te zijn en hun hoop niet in zoiets onzekers te stellen als rijkdom, maar op God, die ons rijkelijk van alles voorziet om er van te genieten. En draag hen op om goed te doen, rijk te zijn aan goede daden, vrijgevig, en bereid om te delen.’ Met andere woorden: Het eerste dat gezegd wordt is dat God van alles ons voorziet om ervan te genie-

ten. Blijkbaar hebben we nodig dat we het vervolg vier keer horen, zei een predikant onlangs in een preek. Er wordt namelijk vier keer hetzelfde gezegd: goed doen, rijk te zijn in goede daden, vrijgevig te zijn, bereid te delen. Vandaag hebben we die boodschap nog meer nodig dan vroeger, omdat we in zo’n materialistische tijd leven, met zoveel marketingkracht. Geven geeft een vreugde die weinig wordt beoefend. In veel kerken en gemeenten is het een blinde vlek. Ofwel omdat het helemaal is dichtgetimmerd met de vreugdeloze afdracht van vastgestelde bedragen of omdat het helemaal op zijn beloop wordt gelaten in de vrijblijvendheid van ieders privé-sfeer.”

Het is nog altijd een taboe.

“Op mijn werkkamer hing een aantal jaren een artikel uit het blad *Opwekking* onder de kop ‘Het laatste taboe’. Hoe vaak praten we over geld en geldbesteding? Als mensen worstelen met alcohol, drugs of seksverslaving wordt aangeraden om een maatje te zoeken om gezamenlijk de strijd aan te gaan, met elkaar te praten over de verleidingen, ervoor te bidden et cetera. Wie van ons spreekt met een broeder of zuster in de gemeente over de verleidingen op het punt van geldbesteding en luxe? Waarom zou je niet stimuleren om samen te knokken tegen de marketing die aan je hebzucht kietelt?”

Koos van Noppen

www.doelbewustgeven.nl